

Gasthuisstraat 1C

De Staten van Holland en West-Friesland vonden de oprichting belangrijk en verleenden vrijdom op belastingen. Het stadsbestuur van Haarlem bleef niet achter en begunstigde het huis door vrijstelling van stadsaccijnzen. In de vergadering van de kerkenraad op 24 mei 1737 werd besloten om het pand aan de Zuiderstraat te kopen en het in te richten tot wees- en armenhuis.

In 1904 werd bekend gemaakt dat Jan de Koning, familie van Koning Tilly van de “Oprechte Haarlemmer Olie” een legaat had nagelaten ten gunste van het Wees- en Armenhuis. Met dit legaat kon men de bouw van een nieuw Wees- en Armenhuis aan het Westerhoutpark bij de Wagenweg beginnen. Dat nieuwe huis ging niet zo lang mee als het oude en werd in 1981 afgebroken. Een aantal oude gevelornamenten werden bewaard en zijn in 2020 overgebracht naar het kerkplein van de Lutherse Kerk aan de Witte Herenstraat, waar zij in de tuinmuur zijn aangebracht.

Boven de deur van nummer 1C is een terracotta (gebakken klei) gevelsteen aangebracht. De steen is niet zo groot en je ziet daarop een gezin, een molen en een paard. Het paard is niet zo goed te onderscheiden, maar staat rechts.

Door de bouw van het nieuwe Wees- en Armenhuis aan het Westerhoutpark kwam de behuizing in de Zuiderstraat en de Gasthuisstraat in 1905 leeg te staan. In het deel aan de Gasthuisstraat vestigde zich in 1907 een sigarenmakerij. Op de plek van nummer 1C was in de tijd van het weeshuis een tuin. In 1917 werd deze tuin bebouwd met een pakhuis aansluitend op de gevelrij. In 1977 werd deze gesloten gevelrij gerestaureerd en voorzien van meer ramen dan voorheen. Het geheel doet zeer authentiek aan en men was blij dat er zo in de binnenstad meer woonruimte beschikbaar kwam.

Bron: Haarlem Jaarboek 1977 – Haarlems Monumentenzorg in 1977